

Conclusions i propostes

0. La pobresa és la principal xacra del nostre segle. En un món cada vegada més preocupat per la seguretat global i la inestabilitat, la lluita contra la pobresa ha d'ocupar un lloc prominent. Eliminar la pobresa no és una tasca impossible.
1. Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni estableixen com a prioritat l'eradicació de la pobresa extrema i la fam, amb l'objectiu de reduir a la meitat la proporció de persones que viuen amb un dòlar al dia abans del 2015. En l'actualitat 1.200 milions de persones subsisteixen amb menys d'1 dòlar al dia.
2. Els beneficis de la globalització poden ser molts, però de moment es distribueixen de forma molt desigual i el mercat global no es regeix per regles que tenen en compte objectius socials compartits. La combinació de l'extrema pobresa i de les desigualtats entre persones, regions i països és un desafiament a la humanitat.
3. Les grans disparitats econòmiques del món actual, les condicions miserables en què viuen milions de persones, la degradació accelerada del mitjà natural i la persistència de conflictes en algunes regions, exigeixen la búsqueda de mesures basades en acords i compromisos col·lectius.

4. El Fòrum Universal de les Cultures – Barcelona 2004 ha firmat un acord de cooperació amb la campanya dels Objectius del Mil·lenni per promoure amb les seves activitats el coneixement d'aquests i el compromís de ciutadans i institucions.
5. Durant la segona meitat del segle XX, la majoria dels programes de desenvolupament i cooperació impulsats des dels donants i agències multilaterals s'han dedicat principalment a fomentar el creixement econòmic dels països en vies de desenvolupament. Molts autors qüestionen l'eficàcia d'aquest tipus de programes per incidir directament en l'augment de les capacitats i disminució de les vulnerabilitats de la població dels grups de població més desfavorables.
6. Les polítiques contra la pobresa han de ser de caràcter multidimensional amb intervencions en totes les dimensions de la vida humana, especialment en salut i educació. La lluita contra la pobresa és una responsabilitat de tots, des de l'àmbit global i de les institucions internacionals fins al local i de les comunitats de base.
7. Les polítiques de lluita contra la pobresa han d'avançar paral·lelament a les reformes internacionals per fer més justa la globalització i garantir l'accés als recursos bàsics - especialment l'aigua- el control de la transparència bancària, la lluita contra els paradisos fiscals i l'aplicació efectiva dels drets humans, elements essencials per al desenvolupament de tots.

8. Un instrument important en la lluita contra la pobresa és el microcrèdit. Com ha dit el secretari general de Nacions Unides, Kofi Annan, «hem de dirigir la nostra mirada seriosament al paper fonamental que els microcrèdits sostenibles estan desenvolupant i poden desenvolupar» ajudant els més pobres dels pobres.
9. L'accés als recursos financers és essencial per a la capacitació professional de la població més desfavorida. En l'actualitat més del 50% de la població mundial no té accés a mesures financeres.
10. L'any 1997 la campanya de la Cimera del Microcrèdit (*Microcredit Summit Campaign*) va establir una sèrie d'objectius entre els quals s'inclouen l'ajuda creditícia als més pobres, la millora de la vida de les dones i l'abast dels grups més desfavorits. Les diferents cimeres celebrades posteriorment han rebut el suport dels més alts dignataris, com el president Lula en el fòrum que va tenir lloc a Brasília l'any 2003 amb el suport del Fòrum Universal de les Cultures – Barcelona 2004.
11. El microcrèdit és una eina útil per al foment de la iniciativa microempresarial. A més, representa una revolució cultural en tant que és un avanç en la defensa dels drets de les dones, les quals es reafirmen com la peça angular i imprescindible per al desenvolupament. Aquesta consideració

té importants conseqüències en l'autoestima de la població, l'educació, l'estructura familiar i el canvi cultural.

12. El microcrèdit ha estat una eina eficaç per retornar la dignitat a moltes famílies pobres. A part de la millora de vida dels beneficiaris i les famílies, la seva repercussió macroeconòmica pot contribuir a augmentar el desenvolupament general. Les ajudes financeres i la implantació de tecnologies de la informació i la comunicació obren perspectives no concebibles en àrees rurals fins fa poc temps.
13. La implantació d'institucions microcreditícies en el món és desigual. A Àsia es calcula que un 35% dels beneficiaris potencials fa servir aquest tipus de microcrèdits. Bangla Desh és el país amb més èxit en tenir un 75%. Amèrica del Sud i Central i el Carib només tenen un 8% i Àfrica i Pròxim Orient un 6%.
14. El diàleg «Pobresa, microcrèdit i desenvolupament social» proposa les iniciatives següents

14.1 Demanar als governs que donin suport i promoguin, al llarg del 2005, l'**Any Internacional del Microcrèdit** declarat per Nacions Unides, i donar difusió a la iniciativa facilitant la implantació de marcs legals nacionals adequats per al foment d'entitats microcreditícies sostenibles.

14.2 Iniciar una campanya per al reconeixement **del dret al crèdit com un dret humà.**

Uns dels lemes del Banc Grameen és que el crèdit ha de ser un dret humà. L'associació Pel Dret a la Iniciativa Econòmica (ADIE) planteja una qüestió similar. El funcionament de qualsevol activitat econòmica es basa en la capacitat d'obtenir finançament. Paradoxalment, les persones amb més necessitat de suport financer per emprendre una activitat econòmica són aquelles que no poden aconseguir-ho. La lluita de totes les institucions microcreditícies consisteix a oferir serveis financers a les persones que no tenen accés a la banca tradicional. Com a eina fonamental per a qualsevol empresa econòmica, el crèdit no pot negar-se a les persones que més ho necessiten. L'experiència de nombroses institucions de microcrèdit durant els darrers anys demostra que les persones dels grups més desfavorides paguen els seus crèdits en major percentatge que les d'altres grups ja que el seu futur econòmic depèn encara més de la seva capacitat d'obtenir més crèdit. A l'actualitat s'han aprovat lleis en alguns països que apunten en aquesta direcció, com és el cas de la Community Reinvestment Act als Estats Units, mesura que estimula els bancs a invertir en crèdits que incloguin les capes més desfavorides. L'accés a mesures financeres de les poblacions més desfavorides és un element essencial en la lluita contra la pobresa i en la defensa de la dignitat humana i de la igualtat. El crèdit alhora és un dels mitjans directes per obtenir altres drets fonamentals com el dret a l'habitatge o el dret al treball.

14.3 Donar suport a la iniciativa de la campanya Mundial del Microcrèdit en l'objectiu d'aconseguir duplicar el pressupost de les organitzacions internacionals dedicat al microcrèdit.

Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni tenen com a punt principal la disminució en un 50% del número de persones amb ingressos inferiors a 1

dòlar al dia. D'altra banda, estudis independents afirmen que un 5% dels beneficiaris de programes de microcrèdit a Bangla Desh surten cada any de la pobresa. El microcrèdit és, per tant, una de les eines més eficaces per reduir la pobresa. A pesar d'això, el pressupost destinat a desenvolupar i consolidar institucions de microcrèdit de les grans organitzacions internacionals i agències multilaterals no supera el 0,5% del pressupost total.

14.4 El Fòrum Universal de les Cultures ens brinda l'oportunitat d'establir -entre les organitzacions participants en el diàleg «Pobresa, microcrèdit i desenvolupament»- les bases d'una agenda comuna de treball i cooperació. Això permetrà articular una estratègia per al desenvolupament d'un marc regulador que garanteixi la provisió de serveis microfinancers i serveis socials complementaris amb relació a la posada en marxa d'una estratègia de desenvolupament que tingui en compte el 80% de la població mundial, especialment els més pobres.

Barcelona, 18 de juliol 2004

Podeu enviar els vostres comentaris a:

cqabarro@barcelona2004.org

indicant en l'assumpte: [diàleg pobresa](#)

Altres propostes

1. Amb l'objectiu de reduir la pobresa, els microcrèdits han d'anar acompanyats d'altres eines, principalment l'educació infantil. L'increment dels ingressos de les famílies a través dels microcrèdits permet pagar l'educació dels fills/es, element essencial per sortir definitivament de la pobresa. El microcrèdit ha de mobilitzar tant la dona com els altres membres de la família, en particular els joves a través del crèdit a l'educació.
2. El microcrèdit és un moviment d'avall cap amunt. El procés de desenvolupament no comença a partir dels governs. S'inicia a les comunitats de base: els agricultors, els ramaders, els habitants dels llogarets, són els vertaders protagonistes d'aquest procés.
3. Propostes per impulsar els microcrèdits en països desenvolupats (Europa):
  - Reconeixement dels pobres i del seu potencial d'iniciativa creativa.
  - Simplificació del context institucional que faciliti la posada en marxa de noves microempreses. Entre altres mesures, disminuir la pressió fiscal en la col·locació autònoma i, des del punt de vista de les institucions microfinanceres, fer possible l'increment de la taxa d'interès i la captació de fons.

- Investigar noves línies en la tecnologia microfinancera amb l'objectiu de reduir costos.
  - Promoció d'aliances amb empreses socialment responsables per ajudar a generar nous llocs de treball.
  - Major acció ciutadana.
4. Donar paraula als beneficiaris dels microcrèdits en tots els aforaments i les trobades sobre microcrèdits.
  5. És necessari continuar innovant per crear instruments metodològicament ben dissenyats i homogenis per a totes les institucions, que permetin mesurar la multidimensionalitat de la pobresa i l'impacte dels microcrèdits sobre els més pobres.
  6. Quan el microcrèdit té subsidi hi ha el risc que aquest esdevingui un crèdit al consum i no un crèdit a l'activitat productiva i que, per tant, tingui incidència sobre el procés de desenvolupament econòmic dels països.
  7. Articular una estratègia consensuada entre tots els agents involucrats en la indústria de les microfinances -governos, organismes internacionals, institucions microfinanceres, ONG, universitats i beneficiaris- crear un marc regulador que garanteixi la provisió de serveis microfinancers i serveis socials complementaris i que posi en marxa una estratègia de desenvolupament que tingui en compte el 80% de la població mundial, és a dir, els pobres.

POBRESA, MICROCRÈDITS I DESENVOLUPAMENT
Fòrum Barcelona 2004
15-18 de juliol del 2004

